

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
24/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. március 7.

A C-638/16. PPU. sz. ügyben hozott ítélet
X és X kontra État belge (belga állam)

A tagállamok az uniós jog értelmében nem kötelesek humanitárius vízumot adni azon személyeknek, akik azért szeretnének a területükre belépni, hogy ott menedékjogot kérjenek, de nemzeti jogaik alapján ezt szabadon megtehetik

Az uniós jog csupán a tagállamok területén való átutazásra vagy tartózkodásra szolgáló, legfeljebb 90 napos időtartamra szóló vízumok kiadásának eljárásait és kiadásának feltételeit határozza meg

2016. október 12-én egy Aleppóban élő szíriai házaspár és három kiskorú gyermekük humanitárius vízum kiadása iránti kérelmet nyújtottak be Belgium bejrúti (Libanon) nagykövetségén, majd másnap visszatértek Szíriába. A kérelmek az uniós vízumkódex¹ szerinti korlátozott területi érvényességű vízumok igénylésére irányultak, annak érdekében, hogy a kérelmezők elhagyhassák az ostrom alatt álló Aleppó város területét, majd Belgiumban menedékjog iránti kérelmet terjesszenek elő. A család egyik tagja többek között azt nyilatkozta, hogy őt egy fegyveres csoport túszul ejtette, bántalmazta és kínzásnak vetette alá, majd végül váltságdíj ellenében elengedte. A kérelmezők főként a Szíria egészében általában, és különösen Aleppóban egyre romló közbiztonsági helyzetre, valamint arra a körülményre hivatkoztak, hogy mivel ortodox keresztény vallásúak, vallásos meggyőződésük miatt üldözés veszélyének lehetnek kitéve.

2016. október 18-án az Office des étrangers (idegenrendészeti hivatal, Belgium) elutasította a kérelmeket. Az idegenrendészeti hivatal úgy véli, hogy a korlátozott területi érvényességű vízum igénylésével, amelyet menedékjog iránti kérelem előterjesztése céljából kérnek, a szóban forgó szíriai családnak nyilvánvalóan az a szándéka, hogy 90 napot meghaladó időtartamot tartózkodjon Belgiumban, ami ellentétes az uniós vízumkódexszel. Ezenfelül az idegenrendészeti hivatal hangsúlyozza, hogy ha engedélyeznék a család részére a beutazóvízum kiadását annak érdekében, hogy be tudják nyújtani menedékjog iránti kérelmüket Belgiumban, az azt jelentené, hogy engedélyeznék számukra menedékjog iránti kérelem benyújtását egy diplomáciai kirendeltségen.

A szíriai család az elutasító határozatot megtámadta a Conseil du Contentieux des Étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt. A család arra hivatkozik, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája és az az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (EJEE) pozitív kötelezettséget ír elő a tagállamok számára a menedékjog biztosítására. Szerintük a nemzetközi védelem megadása az egyetlen eszköz arra, hogy elkerülhető legyen a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalma megsértésének kockázata². E körülményekre tekintettel a Conseil du Contentieux des Étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) úgy döntött, hogy – sürgősségi eljárásban – előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordul a Bírósághoz. Az előterjesztő bíróság többek között megjegyzi, hogy a vízumkódex úgy rendelkezik, hogy vízum kiadására akkor kerül sor, amikor azt valamely tagállam a nemzetközi kötelezettségei következtében szükségesnek „ítéli”, és ezzel összefüggésben a tagállamok részére engedett mérlegelési mozgástér terjedelme felől érdeklődik.

¹ A 2013. június 26-i 610/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2013. L 182., 1. o.) módosított, a Közös Vízumkódex létrehozásáról (vízumkódex) szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 243., 1. o.).

² EJEE 3. cikke és a Charta 4. cikke

Mai ítéletében a Bíróság először is kiemeli, hogy a vízumkódexet az EK-Szerződés³ rendelkezései alapján fogadták el, amelynek értelmében a Tanács intézkedéseket fogad el a legfeljebb három hónaposra tervezett tartózkodásra szolgáló vízumokra vonatkozóan. Következésképpen, a vízumkódex a tagállamok területén való átutazásra vagy bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó, tervezett tartózkodásra jogosító vízumok kiadására vonatkozó eljárásokat és feltételeket határozza meg. Márpedig a szíriai család a vízumkérelmeket humanitárius okokból nyújtotta be, azzal a szándékkal, hogy Belgiumban menedéjog iránti kérelmet, azaz olyan tartózkodási engedély iránti kérelmet terjesszen elő, amely nem csupán 90 napra korlátozódik.

Ebből következik, hogy még ha e kérelmeket formálisan a vízumkódex alapján nyújtották is be, nem tartoznak az említett kódex hatálya alá.

A Bíróság egyebekben pontosítja, hogy az uniós jogalkotó mindeddig nem fogadott el semmilyen jogi aktust a harmadik országbeli állampolgárok számára huzamos tartózkodásra jogosító vízumok vagy tartózkodási engedélyek tagállamok által humanitárius okokból történő kiadását illetően. **Ennélfogva, a szíriai család kérelmei egyedül a nemzeti jog hatálya alá tartoznak.**

Következésképpen, mivel a kérdéses helyzetre nem az uniós jog az irányadó, a Charta rendelkezései nem alkalmazhatók rá.

A Bíróság ezenfelül pontosítja, hogy a szíriai család helyzetét nem az azzal kapcsolatos kételyek fennállása jellemzi, hogy a vízum lejárta előtt el szándékoznak-e hagyni a tagállamok területét, hanem egy olyan kérelem, amelynek célja eltér a rövid tartamú vízumok céljától.

A Bíróság szerint lehetővé tenni a harmadik országbeli állampolgárok számára vízumkérelmek benyújtását a választásuk szerinti tagállamban a nemzetközi védelemben való részesülés céljából, sértené az Unió által a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására illetékes tagállam meghatározása érdekében bevezetett rendszer általános logikáját.⁴

A Bíróság megállapítja, hogy egy harmadik országbeli állampolgár által a céltagállam harmadik ország területén található képviselőtén a vízumkódex alapján humanitárius okokból azzal a szándékkal benyújtott korlátozott területi érvényességű vízum iránti kérelem, hogy az e tagállamba való érkezést követően ott nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesszen elő, majd ennek következtében az említett tagállamban 180 napos időtartamon belül 90 napot meghaladóan tartózkodjon, nem az említett kódex alkalmazási körébe, hanem – az uniós jog jelen állapotában – egyedül a nemzeti jog hatálya alá tartozik.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ EK 62. cikk 2. pontjának a) pontja és b) pontjának ii. alpontja (jelenleg EUMSZ 77. cikk).

⁴ Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.).